

مشهورترین جهش کرونا/ عاقبت احتمالی اپیدمی قرن

محقق اصلی کارآزمایی بالینی واکسن رازی کووید-19 و متخصص بیماری‌های عفونی با بیان این‌که تأثیر واکسن‌های ساخته‌شده بر ویروس کرونا قابلیت بررسی دارد، گفت:

محقق اصلی کارآزمایی بالینی واکسن رازی کووید-19 و متخصص بیماری‌های عفونی با بیان این‌که تأثیر واکسن‌های ساخته‌شده بر ویروس کرونا قابلیت بررسی دارد، گفت: باید توجه کرد که در یک ویروس جهش می‌تواند از هر دو طرف اتفاق افتد؛ به طوری که ممکن است جهشی ایجاد شود و تمایل ویروس به چسبیدن به سلول انسانی را کمتر کند و ویروس را ضعیف‌تر کرده و یا غیرفعال و غیر بیماری‌زا کند. حال از طرفی ممکن است جهشی رخ دهد که تمایل ویروس را به سلول‌ها بیشتر کرده و بیماری‌زایی و سرایت‌پذیری را افزایش دهد.

دکتر سعید کلانتری در گفت‌وگو با ایسنا، درباره میزان اثرگذاری واکسن کووید-19 بر روی جهش‌های احتمالی این ویروس، گفت: این موضوع قابلیت بررسی دارد. ما می‌دانیم که واکسن مان علیه کدام یک از پروتئین‌های ویروس ساخته شده و شامل کدام یک از پروتئین‌های اسپایک ویروس است و اگر جهش‌ها در نقاطی که ما واکسن ساختیم، اتفاق نیفتاده باشد، طبیعتاً واکسن می‌تواند موثر باشد. اگر جهش در همین چند نقطه‌ای باشد که ما از آن واکسن ساخته ایم، آن زمان باید بررسی شود. یعنی باید ویروس‌های جهش‌یافته را در برابر آنتی‌بادی که ناشی از واکسن مان ساخته می‌شود، بررسی کنیم و ببینیم آیا موثر است یا خیر. البته به صورت عملی هنوز این مقایسه انجام نشده است، اما به صورت تئوریک این موضوع قابل ارزیابی است. عاقبت کرونا چه می‌شود؟

کلانتری افزود: به هر حال با جهش‌هایی که اتفاق می‌افتد، ممکن است پاتوژن ویروس مقداری تغییر کند. مانند ویروس آنفلوآنزا. در ویروس آنفلوآنزا سالانه جهش‌هایی اتفاق می‌افتد و بر همین اساس در شهریور ماه هر سال واکسن جدید آنفلوآنزا را تلقیح می‌کنیم. ممکن است که چنین عاقبتی هم برای کرونا ایجاد شود. مهم این است که یک واکسن موثر برای کووید-19 بسازیم، آن وقت احتمالاً مجبور می‌شویم مانند آنفلوآنزا، بر اساس جهش‌هایی که ایجاد می‌شود، سالانه روی واکسن تغییراتی را اعمال کنیم و ارائه دهیم. بنابراین بسته به جهش‌ها و اتفاقاتی که بعداً برای ویروس می‌افتد باید تصمیم گرفت که چه کاری می‌خواهیم انجام دهیم. مهم ساخت اولیه واکسن است، واکسنی که موثر و ایمن باشد که باید فازهای متعدد را طی کند، وقتی این مراحل طی شود و مطمئن باشیم که یک واکسن موثر داریم، واکسن امتحان خودش را پس داده و برای سال‌های بعد فقط تغییرات ژنی را بر رویش اعمال می‌کنند. احتمال جهش تضعیف‌کننده یا تقویت‌کننده در ویروس‌ها

وی ادامه داد: باید توجه کرد که در یک ویروس جهش می‌تواند از هر دو طرف اتفاق بیفتد؛ به طوری که ممکن است جهشی ایجاد شود و تمایل ویروس به چسبیدن به سلول انسانی را کمتر کند و ویروس را ضعیف‌تر کرده و یا غیرفعال و غیر بیماری‌زا کنید. حال از طرفی ممکن است جهشی رخ دهد که تمایل ویروس را به سلول‌ها بیشتر کرده و بیماری‌زایی و سرایت‌پذیری را افزایش دهد. هر دو این احتمالات ممکن است. مشهورترین جهش کرونا

کلانتری درباره مهم‌ترین جهش‌های کرونا در جهان، گفت: سوش‌های انگلیسی و آفریقایی بیشتر مطرح می‌شوند و مشهورترین جهش کرونا بوده‌اند که جهش در پروتئین ویروس بوده و سرایت‌پذیری را بالا برده که طبیعتاً کنترل اپیدمی را دشوارتر می‌کند. درباره واکسن‌های دیگری که قبل از ما در دنیا ساخته شده و با بررسی‌هایی که روی این جهش‌ها شده است، این جهش‌ها جهشی نبودند که واکسن موثر نباشد. واکسن بر روی گونه انگلیسی موثر بوده و همان واکسن‌ها در دنیا استفاده می‌شود و مجبور نشدند که پروتکل واکسن کرونا را تغییر دهند. شاید چند وقت دیگر جهش‌های جدیدی معرفی شود که شناخته نشده بوده و یا مورد بررسی قرار نگرفته است.

وی با بیان اینکه جهش‌ها متنوع و زیاد خواهد بود، گفت: فعلاً باید به این فکر کنیم که واکسن ساخته شده و اگر واکسن روی جهش خاصی موثر نباشد، باید تغییر ایجاد کرد. به هر حال وقتی ویروسی در این سطح در دنیا منتشر شده است، انتظار داریم که جهش‌های متعددی در گوشه گوشه دنیا اتفاق افتد و ویروس تغییر کند. ویروس به یک محدوده جغرافیایی خاص محدود نیست و نمی‌توان درباره رفتار آن مطمئن بود. مهم‌ترین راه پیشگیری از کرونا

وی گفت: فعلا مهمترین راه پیشگیری استفاده از وسایل حفاظت شخصی است. مانند همین ماسکی که همچنان مجبوریم استفاده کنیم و حتی بعد از واکسیناسیون هم به راحتی نمی شود گفت که ماسک را برداریم. تا زمانیکه درصد زیادی از جامعه واکسینه نشوند، اپیدمی کنترل نمی شود که بگوییم می توان ماسک را برداشت یا خیر. باید صبر کرد تا ببینیم که با چه سرعتی می توانیم واکسیناسیون را انجام دهیم، ویروس چه رفتاری از خودش نشان می دهد و بعد تصمیم بگیریم. الان نمی توان گفت که شش ماه دیگر بعد از واکسیناسیون آیا توان برداشتن ماسک را خواهیم داشت و اینکه آیا جامعه و دنیا به حالت اولش باز می گردد یا خیر. به نظر می رسد اکنون قضاوت زود است. باید صبر کنیم و ببینیم رفتار ویروس چگونه است. کرونا هنوز تمام نشده است

کلانتری درباره وضعیت سفرها و خطر جابجایی ویروس، گفت: هنوز زود است که مردم فکر کنند همه چیز تمام شده و سفر روند. باید به نوروز امسال هم مانند سال قبل نگاه کنند. به طوری که بسیاری از مردم جایی نرفتند و در خانه هایشان ماندند. یکی از مسائلی که باعث شد بتوانیم شروع اپیدمی را کنترل کنیم و پیک اول زود جمع شود، تعطیلات نوروز بود که مردم خوب رعایت کردند و در خانه هایشان ماندند. در حال حاضر افزایش هایی را در بستری شاهد هستیم و اگر همین روند ادامه یابد، احتمالا پیک بعدی را خواهیم داشت.

وی تاکید کرد: خوش خیالی است که فکر کنیم کل جامعه مبتلا شدند و ایمن هستند و می توانیم به زندگی عادی و سفر و... برگردیم. هنوز باید رعایت کرد و فرصت داد تا درصد زیادی از جامعه را ایمن کنیم و بعد به فعالیت عادی برگردیم. شاید بازگشتن به شرایط عادی زندگی، سال ها زمان ببرد. به هر حال اتفاقی افتاده که پاک کردنش به چند سال زمان نیاز دارد و با چند ماه این موضوع حل نمی شود.